

**Епідемічна ситуація з інфекційних захворювань серед
здобувачів освіти та пріоритетні заходи щодо попередження
ускладнень і збереження здоров'я учасників освітнього процесу**

Шановні присутні!

За результатами моніторингу інфекційної захворюваності епідемічна ситуація в області залишається нестійкою.

На сьогодні відмічається поступове зростання рівня гострих кишкових інфекцій, включаючи випадки спалахової захворюваності. Інтенсивні показники продовжують перевищувати середні загальнодержавні рівні практично за всіма нозологічними формами кишкових інфекцій.

У поточному році спостерігається різке зростання захворюваності на кір та кашлюк у 3,5 рази та 1,3 рази відповідно, що пов'язано з циклічним підйомом захворюваності та створює високі епідемічні ризики і потребує реалізації заходів реагування.

Захворюваність на інфекційні хвороби серед здобувачів освіти залишається дуже високою та у 2 рази перевищує захворюваність дорослого населення. Так, протягом минулого року понад 12 тисяч дітей до 17 років хворіли на інфекційні хвороби без урахування грипу та ГРВІ, а серед них 66% складали здобувачі освіти, а це біля 8-ми тисяч.

Ускладнювали ситуацію спалахи. Протягом минулого року в області було зареєстровано шість спалахів гострих кишкових інфекцій, переважно в навчально-виховних закладах. Етіологічними чинниками цих спалахів стали як бактеріальні збудники (сальмонели), так і вірусні (норо-, ротавірус).

У поточному році вже зафіксовано спалах кишкової інфекції норовірусної етіології серед дітей у закладі загальної середньої освіти Ізмаїльського району.

Для всіх спалахів характерні певні причини та обставини їх виникнення. А це порушення технології приготування страв, недотримання санітарно-гігієнічних та протиепідемічних вимог у закладах, нехтування правилами особистої гігієни.

Факторами передачі інфекції були інфіковані збудником предмети побуту та брудні руки як персоналу, так і дітей.

У 2024 році, окрім спалахів ГКІ, реєструвались і спалахи вакцинокерованих інфекцій - спалах кашлюку у закладі загальної середньої освіти Роздільнянського району, де захворіло 25 дітей, та 6 спалахів кору переважно у побуті, але із загальної кількості постраждалих до 70% складали діти і переважно не щеплені проти кору.

Актуальною залишається захворюваність на кір, як в країні в цілому, так і в нашому регіоні. Триває її циклічний підйом. За 5 місяців 2025 року захворіло на кір 47 осіб, з яких 29 (62%) - це діти і 17 з них не щеплені проти кору.

Питання імунопрофілактики набуває особливої актуальності в умовах зростання кількості випадків інфекційних захворювань серед не щеплених здобувачів освіти.

У поточному році було заплановано на щеплення більш як 22 тисячі школярів. Не щепленими на сьогодні залишаються майже половина (10244 – 46%).

Така ситуація становить серйозну загрозу для громадського здоров'я і вимагає невідкладного впровадження ефективних заходів, спрямованих на підвищення рівня охоплення щепленнями. До початку нового навчального року залишилось небагато часу, і вже зараз проводиться робота по прийому документів для вступу до закладів. Звертаюсь до вас з проханням дотримуватись порядку зарахування дітей до закладу освіти і прийомі документів приділити увагу наявності всіх необхідних профілактичних щеплень (форма №086/о), а у випадку їх відсутності проводити роз'яснювальну роботу серед батьків для формування свідомого ставлення до вакцинації. Не щеплена дитина у колективі це потенційне джерело інфекції для оточуючих. Вакцинація є єдиним обґрунтованим засобом профілактики вакцинокерованих інфекційних хвороб.

Ще хочу зупинитись на такому захворюванні як вірусний гепатит А. Не дивлячись на те, що у нашому регіоні епідемічна

ситуація з вірусного гепатиту А благополучна (2 випадки за 5 місяців), в деяких регіонах України спостерігається зростання захворюваності (Закарпатська, Львівська, Черкаська, м.Київ), реєструються спалахи.

Що стосується Одеської області, то останній циклічний підйом захворюваності, який виникає кожні 4-5 років, в області розпочався у 2016 році і тривав 4 роки. Він мав певні особливості: хворіли в основному діти шкільного віку, хвороба мала легкий перебіг та контактено-побутовий шлях передачі, що і сприяло розповсюдженню інфекції у закладах освіти.

Аналіз інфекційної захворюваності свідчить, що школи є найбільш типовими місцями поширення інфекцій. Це підкреслює важливість забезпечення санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів у цьому середовищі.

У такому контексті надзвичайно важливо впровадити системний підхід до управління ризиками у закладах освіти, який спрямований на посилення протиепідемічного захисту. Це є не лише освітнім або адміністративним завданням, а й ключовим елементом збереження громадського здоров'я на рівні кожної окремої громади.

Важливим аспектом такого підходу є налагодження ефективної комунікації з органами місцевого самоврядування у наданні необхідних ресурсів, медичною службою для забезпечення медичного обслуговування закладів, територіальними підрозділами ЦКПХ для моніторингу безпечного освітнього середовища та профілактики інфекційних хвороб задля збереження здоров'я учасників освітнього процесу та іншими зацікавленими сторонами.

Дякую за увагу.